

Utskifting av masse ved oppgraving av graver

Av Sturla Moe

Oslo kommune, Gravferdsetaten, har siden 1999 byttet ut all masse i forbindelse med kistebegravelser på Oslos gravlunder/kirkegårder.

Mye stiv blåleire i Oslo

Grunnen til at vi begynte å gjennomføre dette, er at i Oslo består stort sett all masse av stiv blåleire. Det medfører at de døde som vi begraver blir mer eller mindre "hermetisert". Det vil si at nedbrytningen av de døde vil ta mange ganger så lang tid som det vi har satt som minimum fredningstid på graver, nemlig 20 år. Hensikten bak begrepet "av jord er du kommet og til jord skal du bli", er ikke gjennomførbar innen rimelig tid.

Bruker steinmasser med høy pH

Steinmassene vi har tatt i bruk kommer fra et steinbrudd i Oslo-traktene. Den spesielle steinmassen er bare å oppdrive i det som blir kalt Oslofeltet. Steinmassen kommer fra en bergart som heter rombeporfyr. Denne har en pH-verdi på 9,2.

Rombeporfyr fins i Oslofeltet, i Øst-Afrika og Antarktis (Tekst og foto fra Wikipedia). Foto: Solas

Det at pH-verdien er så høy er viktig for å få gode vekstforhold for mikroorganismene i jorda, det er disse som bryter ned organisk materiale. Strukturen i denne steinmassen gjør at vi får en mye bedre lufttilgang enn i eksisterende masse. Dette forutsetter at dreneringen på gravfeltene fungerer som den skal. Vi har noen få felt hvor dreneringen ikke fungerer hundre prosent. Vi har der brukt singel i bunnen til ca. 30 – 40 cm over kisten.

Steinmasser av rombeporfyr fylles i grav
Foto: Sturla Moe

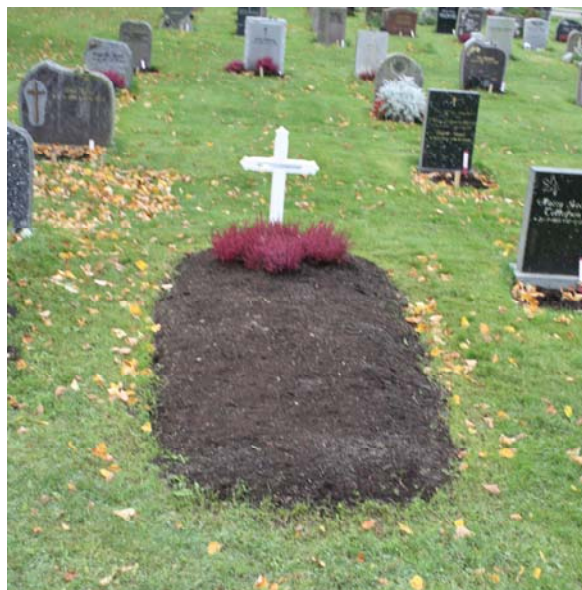
Gjennomført i 12 år

Vi må ta et lite forbehold om hvor godt resultatet vil bli, da det bare er 12 år siden vi startet opp med masseutsiftingen. Vi kan ikke få sjekket resultatet før minimum 20 år er gått, på grunn av fredningstiden. Men

det vi er sikre på, er at resultatet vil bli betraktelig bedre enn det var før.

Vi avslutter med et ca. 30 cm tykt jordlag.

Vi kan også legge til at på nye urnefelt der det kan være mye stein i jorda, tar vi for oss en hel rekke om gangen der vi graver ut all masse ned til ca. 1 meters dybde og fyller i samme masse som vi gjør i kistegravene. Det sparer oss for masse arbeid med urneboringen, da det blir tilnærmet som å bore i smør.

Avslutning med ca 30 cm jordlag etter masseutskiftingen. Foto: Sturla Moe

Sturla Moe er driftssjef i Gravferdsetaten, Oslo kommune.

Dette FAGUS Fakta publiseres for abonnenter på FAGUS Rådgivning og for medlemmer av Norsk forening for kirkegårdskultur med støtte fra kirkeavdelingen i Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet.

Faglig utviklingssenter for grøntanleggssektoren – FAGUS ble stiftet i 2003.

FAGUS er en paraplyorganisasjon for hele grøntanleggssektoren og et tverrfaglig ressursenter for fagmiljøer, organisasjoner, forskningsmiljøer og myndigheter.

Gjennom samhandling og deling av kunnskap fremmer vi verdien av gode grøntanlegg og deres betydning for helse, trivsel, klima og miljø.

Som abonnent på FAGUS Rådgivning kan du stille spørsmål til alle rådgiverne våre, og få svar senest innen ei uke. Du får i tillegg ca 10 FAGUS Fakta i året og kan søke i FAGUS Spørsmålsbank når du er i tvil om noe. Kanskje svaret på ditt spørsmål fins der allerede.

FAGUS Fakta er en serie publikasjoner skrevet av forskere og fagfolk for abonnentene på FAGUS Rådgivning. En serie FAGUS Fakta handler om invaderende fremmede planter og bekjempelse av dem. De fleste av disse ligger åpent tilgjengelig for alle.

Se www.fagus.no for abonnement og mer informasjon, eller ring 94 14 32 10.